

▶ Records i treball de Júlia Serra, mestra exiliada

El dia 25 d'octubre de 2007 el doctor Salvador Marquès va poder fer una entrevista, a Tolosa de Llenguadoc, a la Júlia Serra (a França Júlia Martí), mestra que es va exiliar junt amb el seu marit Miquel Martí i Bofill. La Júlia té 93 anys, però manté una memòria excel·lent i el cap ben clar. De l'entrevista, i com a resum, destaquem els relats més importants.

La Júlia explica com va ser una de les persones que evità que cremessin la catedral de Girona durant la revolució del 36, argumentant sobre el valor històric i artístic de la construcció. Recorda molt bé l'Escola Normal de la República i alguns companys que ella admirava (nois i noies compartien les aules). També es dol de les venjances personals que es donaren en el seu barri, la plaça De l'Oli; explica com la seva família estava condemnada a mort i que, per això, s'exiliaren.

A poc a poc va recordant la seva infantesa, com va néixer casualment a Brussel·les i com la seva família va tornar a Cassà quan ella tenia cinc anys. Va anar a l'escola Horaciana de Sant Feliu, de la que guarda mals records; després la família es trasllada a Girona i ella estudia a l'escola de Carmen Auguet. Aquesta l'ajudà a entrar a la Normal perquè la Júlia no tenia els certificats de baptisme ni de comunió, documents imprescindibles llavors per estudiar magisteri. També l'aconsellava per orientar-la cap una posició més religiosa, però la Júlia fou fidel a les idees del seu pare, l'anarquisme.

A la Normal va tenir un amor platònic, més que res una admiració per un estudiant que sempre treia excel·lents, però aviat conegué l'actual marit, en Miquel Martí i Bofill, més compromès... [\[llegir més\]](#)

▶ Creació de l'Associació de mestres: “Rosa Sensat”

Avui podem estudiar el moviment de la renovació pedagògica a Catalunya des de la perspectiva de la Història de l'Educació i observarem un camí ple de personalitats que no han estalviat esforços per entendre la vida dels infants i aportar-hi la qualitat indispensable que dignifica les seves vides.

En aquest camí de renovació educativa i social hi trobem la figura de M. Antònia Canals i Tolosa que representa una aportació des del coneixement del mètode Montessori, l'ensenyament de les matemàtiques i un exemple de compromís i lucidesa humana i docent. Avui presentem una persona que ha fet un recorregut a través d'un llarg camí d'aprenentatge, sempre lligat a un món concret i a diversos paisatges; d'aquesta manera la construcció biogràfica s'ha convertit en relat de la història contemporània de l'educació del nostre país.

M. Antònia Canals forma part d'una tradició pedagògica que arriba de la mà de la seva àvia i padrina Antònia mestra de Camprodon durant vint-i-cinc anys. Després de les seves ties, la Dolors va assistir als cursos de Maria Montessori a Roma, després dedicà tota la seva vida a l'ensenyament montessoria a Barcelona. En aquest ambient culte, ric i ple de certesa va néixer i es va educar M. Antònia que ben aviat demostrà unes aptituds per la percepció matemàtica de la realitat. Al costat dels seus pares va viure la Guerra Civil i després, només amb la mare i els germans es va fer gran, universitària, va estudiar ciències exactes i magisteri.

A la postguerra, Catalunya va viure un temps d'ombres incertes que van entelar, fins a la invisibilitat, la innovació pedagògica... [\[llegir més\]](#)